

Đukanović nema mjesta za grešku

Uto, sri 06 i 07/01/2015

Dnevne novine, politika

Str. 6 i 7

PRELOMNA GODINA ZA DPS

ĐUKANOVIĆ NEMA MJESTA ZA GREŠKU

✉ Vasilj Karadžić

Politički analitičari poručili su DN da će ova i naredna godina biti prelomne za Demokratsku partiju socijalista jer će lider Milo Đukanović morati da donese odluku da li će i dalje voditi istovremeno i izvršnu vlast i partiju ili će pronaći "nasljednika". Može se desiti da Đukanović, koji je "motor" DPS, postane balast za svoju stranku.

Kraj prethodne godine obilježila su nagađanja i rasprave oko mogućnosti održavanja vanrednih parlamentarnih izbora u 2015. godini. Ukoliko do njih dođe postavlja se logično pitanje da li će lider DPS Milo Đukanović odlučiti, ne samo da svoju stranku predvodi u još jednom izborom ciklusu već i da eventualno bude na čelu još jedne Vlade. Nije nepoznato da Đukanović već neko vrijeme ozbiljno razmišlja o povlačenju iz izvršne vlasti na čijem čelu je već više od četvrt vijeka. Međutim, tu nastaje problem, ko bi bio idealan nasljednik koji bi, sa jedne strane i dalje suštinske odluke donosio zajedno sa Đukanovićem, a sa druge bio prihvatljiviji za pojedine frakcije unutar DPS.

■ VANREDNI IZBORI 2015. SU REALNOST

Ovakve odluke će Đukanović morati brzo da donese jer politički analitičari smatraju da vanredni izbori u 2015. godini nijesu nerealni. Štaviše, kako tvrde izvršni direktori CEMI-ja i CGO-a Zlatko Vujović i Daliborka Uljarević, mimoizlaženja u vladajućoj koaliciji koja se može raspasti tokom ove godine, te eventualni poziv za članstvo u NATO mogu lako dovesti do no-

vih izbora. Uljarević, sem toga, preduslove za nove izbore vidi i u teškom ekonomsko-socijalnom stanju društva i naglašenju jalovosti u borbi protiv korupcije na visokom nivou i organizovanog kriminala. "Sagledavajući širu sliku crnogorskog društva, sa broj-

Uljarević

nim problemima i izazovima za čije prevazilaženje nedostaje realan kapacitet crnogorskih institucija, logično se mogu očekivati prijevremeni izbori do kraja 2015", poručila je Uljarević.

■ NOVO POVLAČENJE NE BI BILO IZENAĐENJE

Dakle, prijevremeni izbori su realni, ali koliko je realno da se Đukanović još jednom povuče sa čela izvršne vlasti?

To bi, inače, bio treći put da se Đukanović povuče, s obzirom da je kormilio izvršne vlasti do sada prepuštao, prvo pokojnom Željku Šturanoviću 2006. godine, a zatim i svom pule-nom Igoru Lukšiću 2010. godine. Međutim, upravo je ekperiment sa Lukšićem pokazao sve slabosti jedne DPS Vlade na čijem čelu nije Đukanović. Protesti koje je organizovao MANS, a zatim i stvaranje DF-a i Pozitivne Crne Gore poprilično su uzdrmali vlast najjače crnogorske partije i da se Đukanović nije vratio u igru pitanje je da li bi danas ta partija vršila izvršnu vlast.

Vujović napominje da treće Đukanovićevu povlačenje ne bi bilo izenađenje, ali bi zato nakon toga bilo teško očekivati i njegov povratak. Problem, prema riječima direktora CEMI-ja, leži u tome što je Đukanović nakon svog povratka na čelo Vlade marginalizovao, ako ne i potpuno poli-

ĐUKANOVIĆ JE ODAVNO ZREO ZA ODLAZAK SA POLITIČKE SCENE, ČIJE JE DJELOVANJE VEĆ GODINAMA KONTRAPRODUKTIVNO. TOKOM 2014. IZ NJEGA SU ISJAVALE MRAČNE DEVEDESETE, KAZALA JE ULJAREVIĆ.

Vujović

tički uklonio one koji mogu da ugroze njegov uticaj u slučaju povlačenja i stabilnosti izvršne vlasti, kako unutar DPS-a i koalicije, tako i van nje.

"Đukanović nema prostora za grešku. Njegov očekivanje je jasno. Treba mu nasljednik koji će biti dovoljno sposoban da zadrži vlast, a da ne ugrožava njegovu suverenost u donošenju ključnih odluka. Pokazalo se da je takvog teško naći. Stoga će i njegov ostatak na

vlasti, odnosno njegovo eventualno povlačenje ipak prvenstveno zavisići od stranih partnera. Odnosno od njihovog razumijevanja za izbor sa njegove strane trenutka za povlačenje", poručio je Vujović.

■ DPS MOŽE DA PREŽIVI ODLAZAK ŠEFA

No, Uljarević, sa druge strane, smatra da je DPS sposobna da preživi odlazak Đukanovića i da bi u samoj partiji trebalo to da shvate i ozbiljno rađe na njegovoj zamjeni.

Ona ocenjuje da bi u slučaju povlačenja šefa DPS bilo moguće uspostaviti mehanizme za održavanje fer i slobodnih izbora, kao i za borbu protiv korupcije na visokom nivou, ali i ostale reforme, za šta je Đukanović, po njenim riječima, trenutno najveća kočnica. Naravno, DPS ne bi imao današnju snagu velikim dije-

lom zasnovanu na zloupotreba, ali bi, kako je kazala, ostao značajan politički činiac.

"U slučaju da su strukture u DPS-u postale svjesne problema zvanog 'Đukanović šef našefovima' i da imaju želju za potrebnom demokratizacijom partijskog ustrojstva, što podrazumijeva novog lidera DPS-a kao doprinos neophodnosti promjena u crnogorskom društvu, onda ova partija ima šansu da preživi predstojeće promjene političkog sistema. Ako se u DPS-u bude čekalo da 'problem Đukanović' riješi neprikosnoveni partijski lider Đukanović, DPS se kreće ka velikoj krizi partije u perspektivi", poručila je Uljarević.

Međutim, kako pronaći nasljednika koji će biti po volji svim frakcijama i interesnim grupama unutar DPS-a? Upravo je to, tvrdi Vujović, bio veliki rizik i prethodnih Đukanovićevih povlačenja, koji je velikim dijelom otklonjen marginalizacijom ključnih mogućih predvodnika frakcija.

"U ovom trenutku ne postoje dovoljno jake strukture u DPS-u koje bi mogle voditi stvaranju jačih frakcija i eventualnom raspadu partije. Postoji veliki broj pojedina ili manjih, ne-dovoljno organizovanih grupa, koji se bore za njegovu naklonost", zaključio je Vujović.

DPS da uči od LDP

Odlazak Đukanovića sa vlasti, a naročito silazak sa vlasti će ne-minovno ostaviti značajne političke posljedice po DPS. No, Vujović smatra da će u tom slučaju izazov biti spremnost DPS da se vrati na vlast.

"Najveći izazov za DPS će biti ne samo da se održe na vlasti, jer jednom će se morati preseliti u opoziciju, nego da li će biti dovoljno spremni da se ponovo vrate. Tu mogu dosta da uče na primjeru Liberalno-demokratske partije u Japanu", poručio je on.